

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aarsberetning

om

Skien's offentlige skole

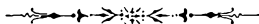
for den høiere almendannelse

for

skoleaaret 1892—93

ved

G. Hartmann,
skolens rektor.

Skien.

J. Melgaards bogtrykkeri.
1893.

Aarsberetning

om

Skiens offentlige skole

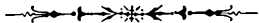
for den høiere almendannelse

for

skoleaaret 1892—93

ved

G. Hartmann,
skolens rektor.

Skien.

J. Melgaards bogtrykkeri.

1893.

Aarsberetning for 1892–93.

I. Skolens forstanderskab.

Forstanderskabet bestod ved skoleaarets begyndelse af følgende medlemmer foruden rektor og magistraten, politimester Bøgh:

Gisholt, L., bankkasserer, valgt 29de august 1890.

Storaker, T., inspektør ved folkeskolen, valgt 29de august 1890.

Larsen, H., brugseier og bankadministrator, valgt 3die septbr. 1891.

Rektor har været forstanderskabets formand.

II. Lærerpersonalet.

Hartmann, Gudbrand Helenus, rektor, R. St. O. O. Født 1832, cand. mag. 1855, timelærer ved Laurviks middel- og realskole 1857, adjunkt ved samme skole 1859, rektor ved Tromsø offentl. høiere almenskole 1874, rektor ved Skiens skole 1877.

Coucheron, Theodor Nils Dahl, overlærer. Født 1844, cand. real. 1872, bestyrer af Hortens realskole 1873, adjunkt ved Christianssands kathedralskole 1875, overlærer ved Skiens skole 1879.

Schjøtt, Stener Johannes Stenersen, overlærer. Født 1844, cand. mag. 1870, klasselærer ved Christianssands kathedralskole 1873, adjunkt ved Fredrikshalds off. høiere almenskole 1874, overlærer ved Skiens skole 1892.

Nielsen, Ole Lovenius Borgen, adjunkt. Født 1830, cand. theol. 1855, timelærer ved Skiens skole 1860, adjunkt 1876.

Hanssen, Jonas, adjunkt. Født 1843, cand. mag. 1870, klasselærer ved Skiens skole 1871, adjunkt 1876.

Coll, Axel Ludvigsen, adjunkt. Født 1843, cand. mag. 1875, timelærer ved Skiens skole 1875, klasselærer 1876, adjunkt 1876.

Blix, Sten Gustav, adjunkt. Født 1833, cand. real. 1861, bestyrer af Sandefjords høiere almueskole 1861, adjunkt ved Skiens skole 1876.

Schneider, Johan Andreas, adjunkt. Født 1847, cand. mag. 1873, adjunkt ved Molde off. høiere almenskole 1875, adjunkt ved Skiens skole 1886.

Jensen, Johan, klasselærer. Født 1841, dimitteret fra Asker seminarium 1867, lærer ved Mandals borgerskole 1868, ved Skiens almueskole 1874, klasselærer ved Skiens høiere almenskole 1876; fra 1ste november 1886 tillige skolens sanglærer.

Skaaden, Johannes, klasselærer. Født 1857, cand. mag. 1883 (sprogl.-hist. examen gr. I og IV), klasselærer ved Stavanger off. høiere almenskole 1878—80, klasselærer ved Skiens skole fra 1884.

Blom, Christofer Helen, klasselærer. Født 1855, cand. mag. 1882 (sprogl.-hist. examen gr. I og II), klasselærer ved Bergens kathedralskole 1883—87, vikar ved Tromsø off. høiere almenskole 1ste halvaar 1888, ansat ved Hambros skole i Bergen 1888—90, klasselærer ved Skiens skole fra begyndelsen af skoleaar 1890—91.

Kullerud, Gustav Ludvig, residerende kapellan i Skien, antagen som religionslærer i gymnasiet fra begyndelsen af skoleaar 1891—92. Født 1852, cand. theol. 1878.

Nielsen, Fin\Harald, premierløjtnant i landværet, gymnastiklærer 1885; fra skoleaar 1889—90 tillige tegne- og skrive- lærer. Født 1851.

Hanssen, Bertha, hovedlærerinde ved smaaskolen, antagen 1885 (løn kr. 900, fra nytaar 1893 kr. 1000).

Blichfeldt, Julie, hjælpelærerinde ved smaaskolen (løn kr. 550), antagen fra begyndelsen af skoleaaret efter frøken M. Hanssön, der gik over i folkeskolens tjeneste.

Under den ved overlærer Kohts død den 26de august 1892 indtraadte vakance vikarierede cand. mag. *Johan Werner Oftedal*. Da overlærer Schjøtt paa ansøgning erholdt udsættelse med at tiltræde sit nye embede ved Skiens skole til begyndelsen af skoleaar 1893—94, kom hr. Oftedals vikariat til at udstrække sig over hele skoleaaret.

Da løjtnant F. Nielsen fra 12te mars til 22de april med offentlig stipendium som lærer ved den tekniske aftenskole opholdt sig i udlandet for at sætte sig ind i tegneundervisningen ved de tyske skoler, vikarierede i alle hans timer premierløjtnant *Heinrich Hoffmann*.

For øvrigt har kun enkelte lærere faa dage ad gangen enten havt sygdomsforfald eller af anden grund været permitterede.

III. Disciplenes antal m. m.

(Middelskolens klasser betegnes i det følgende med romertal;
L. betyder latinlinje; E. engelsklinje).

a. *Disciplenes antal og fordeling:*

		3 kvartal 1892.	4 kvartal 1892.	1 kvartal 1893.	2 kvartal 1893.
Smaaskolen	kl. 1	16	17	17	17
—	kl. 2	17	17	17	16
—	kl. 3	12	12	12	12
Middelskolen	kl. I	15	16	16	16
—	kl. II	17	17	17	17
—	kl. III	16	16	16	16
—	kl. IV L.	4	4	5	5
—	kl. IV E.	14	16	15	15
—	kl. V L.	4	4	4	4
—	kl. V E.	6	6	6	6
—	kl. VI L.	8	8	8	8
—	kl. VI E.	10	11	11	11
Latingymnasiet	kl. 1	5	5	5	5
—	kl. 2	5	5	5	4
—	kl. 3	7	7	7	7
Samlet antal		156	161	161	159

b. *Aldersforholdet mellem de forskjellige klasser:*

a) gennemsnitsalder ved begyndelsen af skoleaaret og b) normalalder.

		a.	b.
Smaaskolen	klasse 1 . .	6 $\frac{1}{2}$	6
—	— 2 . .	7 $\frac{1}{2}$	7
—	— 3 . .	8 $\frac{3}{4}$	8
Middelskolen	— I . .	10	9
—	— II . .	10 $\frac{1}{4}$	10

		a.		b.
—	—	III. . . 11 $\frac{9}{12}$	—	11
—	—	IV. . . 13	—	12
—	—	V. . . 13 $\frac{8}{12}$	—	13
—	—	VI. . . 15	—	14
Gymnasiet	—	1 . . 14 $\frac{10}{12}$	—	15
—	—	2 . . 15 $\frac{4}{12}$	—	16
—	—	3 . . 17 $\frac{4}{12}$	—	17

c. *Disciplenes fordeling efter hjemstavn:*

134 af disciplene har været hjemmehørende i Skien. Af de øvrige har 14 havt sin hjemstavn i Gjerpen, 3 i Solum, 1 i Slemdal, 1 i Holden, 2 i Hviteseid, 1 i Tjøttø, 1 i Langesund, 5 i Porsgrund.

IV. Fagfordelingen.

Fagene har været fordelt paa lærerne paa følgende maade:

Rektor: Latin 5 timer i gymnl. 2 + 3, 4 t. i gymnl. 3, 2 t. i gymnl. 2, 3 t. i gymnl. 1 + 2, 3 t. i gymnl. 1, tilsammen 17 timer.

Coucheron: Matematik 8 timer i gymnasiet, do. 6 t. i kl. VI, do. 5 t. kl. V; naturkundskab 2 t. i kl. VI, do. 2 t. (fysik) i kl. V; geografi 2 t. i kl. VI, tilsammen 25 timer.

Oftedal: Græsk 7 timer i gymnl. 3, do. 7 t. i gymnl. 1, latin 3 t. i gymnl. 1, norsk 3 t. i gymnl. 3, do. 2 t. i gymnl. 2, do. 4 t. i kl. IV, tilsammen 26 timer.

Nielsen: Religion 12 timer i middelskolen ovenfor kl. I, historie 3 t. i kl. I, do. 3 t. i kl. II, geografi 6 t. i kl. II, III og IV, tilsammen 24 timer.

Hanssen: Græsk 7 timer i gymnl. 2; latin 7 t. i kl. IV; historie 11 t. i gymnl. 1 samt kl. IV, V og VI; old-

norsk 1 t. (i 2det halvaar) i gymnl. 1, tilsammen 26 (27) timer.

Coll: Historie 3 timer i gymnl. 3, do. 3 t. i gymnl. 2, do. 3 t. i kl. VI; tysk 4 t. i kl. VI; latin 7 t. i kl. VI; norsk 3 t. i gymnl. 1; oldnorsk 2 t. i gymnl. 2, tilsammen 25 timer.

Blix: Matematik 6 timer i kl. IV, do. 5 t. i kl. III; naturhistorie 1 t. i kl. V, do. 2 t. i kl. IV, do. 2 t. i kl. III, do. 2 t. i kl. II; geografi 2 t. i kl. V; tegning 5 t. i kl. V og VI, tilsammen 25 timer.

Schneider: Oldnorsk 1 time i gymnl. 3; norsk 3 t. i kl. VI; norsk og tysk 10 t. i kl. II; tysk 4 t. i kl. V; latin 7 t. i kl. IV, tilsammen 25 timer.

Jensen: 23 timer i kl. I (alle fag undtagen historie); 4 t. regning i kl. II, tilsammen 27 timer.

Skauden: Engelsk 3 timer i gymnl. 3, do. 5 timer i kl. IV, do. 5 t. i kl. V; fransk 2 t. i gymnl. 3, do. 2 t. i gymnl. 2, do. 4 t. (i 2det halvaar 3) i gymnl. 1, do. 2 t. i kl. VI, do. 2 t. i kl. V; tysk 1 t. i gymnl. 1, tilsammen 26 (25) timer.

Blom: Engelsk 3 timer i gymnl. 2, do. 5 t. i kl. VI; norsk 4 t. i kl. V; tysk 4 t. i kl. IV; norsk og tysk 10 t. i kl. III, tilsammen 26 timer.

Kullerud: Religion 4 timer i gymnasiet.

Løitnant Nielsen: Gymnastik 9 timer i gymnasiet og midtelskolen; tegning 7 t. i kl. II, III og IV; skrivning 5 t. i kl. II og III; tilsammen 21 timer.

I smaaskolen har hjælpelærerinden, frøken *J. Blichfeldt*, havt 20 timer (religion i 4 timer og regning i 11 timer i alle klasser, skrivning i 2den og 3die klasse 4 timer samt anskuelse i 1ste klasse 1 time).

De øvrige 27 timer har frøken *B. Hanssen* havt.

V. Timefordelingen m. m.

Timernes fordeling paa klasser og fag sees af nedenstaaende tabel.

I 1ste gymnkl. læstes fransk i 1ste halvaar i 4 ugentlige timer, i 2det halvaar i kun 3 timer, idet 1 time afgaves til oldnorsk. Foreløbig afgaves imidlertid denne time til historie, der nu havde 4 timer ugentlig indtil slutningen af mars, da oldnorsk paabegyndtes med 2 timer ugentlig, medens historie kun fik 2 ugentlige timer.

Følgende klassekombinationer har, udenfor sang- og gymnastiktimerne, fundet sted:

gymnkl. 1 og 2 i latin 3 timer,

„ 2 og 3 i latin 5 „

I smaaskolen har klasserne 2 og 3 været kombinerede 4 timer i skrivning og 2 timer i religion.

I gymnastik har eleverne været delte i 3 partier, som hver har havt 3 ugentlige timer, 1ste parti har omfattet gymnasiet og kl. VI., 2det kl. V og IV, 3die kl. III, II og I.

I de 5—6 første uger af skoleaaret var dog kl. I, hvis elever ikke tidligere har havt gymnastik, ikke kombineret med kl. II og III. Idet gymnastiklæreren nemlig velvillig paatog sig 1 ugentlig extratime, havde i denne tid kl. I 2 særskilte ugentlige timer, medens kl. II og III kombinerede havde 2 timer om ugen. Fra begyndelsen af oktober forenedes alle 3 klasser til et parti med 3 ugentlige timer.

I sang har kl. I og II hver havt 1 time ugentlig. Kl. III, IV, V og VI har været kombinerede i sang 1 time ugentlig; i 1 ugentlig time har derhos hver af disse klasser hver 3die uge havt sanglære.

Timefordelingstabel.

	Middelskolen						Latingymnasiet		
	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	1 kl.	2 kl.	3 kl.
Religion	3	3	3	2	2	2	1	1	2
Norsk	8	5	5	4	4 ¹⁾	3	3 ⁴⁾	2	3
Oldnorsk								2	1
Tysk		5	5	4	4 ³⁾	4 ³⁾	1		
Latin				L.7	L.7	L.7	9	10	9
Engelsk				E 5	E 5	E 5		3 ⁵⁾	3 ⁵⁾
Fransk					2	2	4 ⁴⁾	2	2
Græsk							7	7	7
Historie	3	3	3	3	3	3	3		
Geografi	4	2	2	2	2	2		3	3
Naturkundskab		2	2	2	3	2			
Mathematik	4	4	5	6	5	6	2	3	3
Skrivning	4	3	2						
Tegning		3	2	E.2	E.2 ¹⁾	E.3 ²⁾			
	26	30	29	30	30	30	30	30 ⁶⁾	30 ⁶⁾

¹⁾ heraf 1 time valgfri for de elever, som ei læse fransk. ²⁾ heraf 2 timer valgfri for de elever, som ei læse fransk. ³⁾ heraf 1 time kun for engelsklinjen. ⁴⁾ se side 9. ⁵⁾ heraf 1 time særskilt for de elever, som kun læse engelsk. ⁶⁾ 32 timer ugentlig for de elever, der læse baade fransk og engelsk.

Smaaskolen.

	1ste klasse.	2den klasse.	3die klasse.
Religion	2	2	2
Norsk	10*)	7	7
Anskuelse	1	„	„
Historie	„	„	1
Geografi	„	1	1
Regning	4	4	3
Skrivning	„	4	4
	17	18	18

*) heri iberegnet skrivning.

I undervisningen i fransk deltog ved skoleaarets udgang i kl. V 4 elever, i kl. VI 5, i 1ste gkl. 4, i 2den gkl. 3, i 3die gkl. 6.

I undervisningen i engelsk deltog ved skoleaarets udgang i 2den gkl. 1, i 3die gkl. 3.

Fritagne for religionsundervisning som dissenterere var 7 elever af middelskolen. Alle disse fulgte dog med i bibelhistorie, med undtagelse af 1 i kl. V.

Af helbredshensyn ifølge lægeattest var 5 elever fritagne for gymnastik ved udgangen af skoleaaret.

VI. Undervisningen.

Smaaskolen.

Religion.

Klasse 1: Efter Vogts lille bibelhistorie forfra til „Josva“; de allervigtigste træk af Jesu liv fortalte og gjenfortalte. Fadervor forklaret og lært. 2 salmer indøvede i kor.

Klasse 2: Samme bog af det gamle testamente forfra til „Riget deles“ samt af det nye testamente indtil „Apostlerne for det høie raad“ (stykke 61—62 forbigaet). 4 salmer.

Klasse 3: Gjennemgaaet det gamle testamente indtil „Riget deles“ samt af det nye testamente forfra til „Apostlerne for det høie raad“ (de vanskeligste lignelser forbigaede). 4 salmer.

Modersmaal.

Klasse 1: Gjennemgaaet og repeteret „Fredrik Hansens læsebog for begyndere“ Læse- og skrivemethoden i forbindelse med stavemethoden har været anvendt. Af Pauss og Lassens læsebog læst til s. 33. Skrevet

i bog efter forskrift paa vægtavlen. Moes skrivebog 1ste hefte. I sidste halvaar 2 timer ugentlig afskrift og diktat af ord i lette sætninger, som forud er læste; kun de smaa bogstaver benyttede og bindetegn mellem stavelserne. 5 digte indøvede i kor.

Klasse 2: Læst og repeteret af Pauss og Lassens læsebog fra s. 32 til 3die afdeling med forbigaaelse af enkelte stykker. Hvert læsestykkets indhold og de vanskeligere udtryk forklarede, stykket derpaa vekselsvis gjengivet af eleverne. Mest vægt har været lagt paa at bringe det til færdighed i læsning; derfor korlæsning afvekslende benyttet. Afskrift og diktat 2 gange ugentlig af lette stykker, som forud er læste, fremdeles med bibeholdelse af stavelsesdelingen. 9 digte udenadlærte.

Klasse 3: Efter samme læsebog læst og repeteret 3die og 4de afdeling med forbigaaelse af enkelte stykker. Særlig vægt er lagt paa en friere udtale og ret betoning af ordene, samt passende pauseren ved skilletegnene. Indøvet ved praktiske eksempler og benyttelse af læsebogens de vigtigste tale- og sætningsdele. Platous eksempelsamling ogsaa tildels benyttet. Afskrift og diktat 2 gange ugentlig i sammenhængende ord med benyttelse af de store bogstaver. 8 digte udenadlærte.

Historie.

Klasse 3: Efter Winthers forberedende lærebog, støttet til mundtlig fortælling, gennemgaaet stykkerne om Nordens historie; begivenhederne i Norden 1800—14 samt enkelte stykker af Sveriges og Danmarks historie har været meddelte mundtlig. Lektierne forud læste og fortalte paa skolen.

Geografi.

Klasse 2: Lidt om solsystemet og jordens stilling i samme; jordens form og omdreining, zonerne, himmel-

egnene, oversigt over jordens overflade paa globus, samt ved benyttelsen af et lidet schema og vægkartet lært at kjende Europas lande og have, hovedsteder, de største elve, indsøer og fjelde samt landenes grænser. Norge gennemgaaet lidt udførligere. Lidt kjendskab har de ogsaa faaet til de øvrige verdensdele.

Klasse 3: Væsentlig gennemgaaet det samme som i 2den klasse kun med den forskjel, at denne klasses schema har omfattet flere navne. Mundtlig har været meddelt korte oplysninger om hvert lands naturlige beskaffenhed og klima. Lektierne forud gennemgaaede paa skolen ved hjælp af vægkartet.

Regning.

Klasse 1: Rækketælling til og fra 100 til og med 9. Mundtlig indøvet smaa additions- og subtraktionsstykker.

Klasse 2: Rækketælling til og fra 100 til og med 9. Indøvet addition, subtraktion og multiplikation skriftlig og mundtlig efter Johannesens regnebog 1ste hefte. Smaa hovedregnestykker.

Klasse 3: De fire regningsarter i ubenævnte tal mundtlig og skriftlig efter Johannesens regnebog 1ste hefte. Smaa hovedregnestykker.

Anskuelse.

Klasse 1: Wilkes billedtavler forklarede og gjenfortalte; fortællinger, passende til billederne, fortalte og gjenfortalte.

Skrivning.

Klasse 1: Se under „Modersmaalet“.

Klasse 2 og 3: I klasse 2 Moes skrivebog 1ste og 2det hefte; i klasse 3 ogsaa 3die hefte.

Middelskolen.

Religion.

- Klasse I:* Vogts lille bibelhistorie (med „Kort beskrivelse af Jødeland“) læst og repeteret. Katekismens 5 parter uden Luthers forklaring. Gjennemlæst Math. evang. og „apostlernes gjerninger“. 6 salmer.
- Klasse II:* Af Vogts bibelhistorie for middelskolen til s. 57. Katekismens 3 første parter med Luthers forklaring. 11 salmer efter Hauges salmebog. I bibelen læst 1ste Mosebog.
- Klasse III:* Vogts bibelhistorie for middelskolen. s. 57—104. Af katekismen læst 4de og 5te part; derefter et udvalg af „Sententser af Guds ord“. Pontoppidans forklaring (Sverdrups udgave) til spørgsmaal 112 (ud 4de bud). 10 salmer. I bibelen læst halvdelen af Lukas evangelium.
- Klasse IV:* Samme bibelhist. s. 105—149. Af forklaringen fra sp. 131—338.
- Klasse V:* Samme bibelhist. s. 149—176. Forklaringen sp. 221—434. 2 salmer.
- Klasse VI:* Af forklaringen læst 3die—5te part og repet. de 2 første parter. Repet. bibelhistorien. Kort oversigt over kirkeaaet. Repeteret 2 salmer.
- Hver uge i kl. III—V den kommende søndagstext oplæst.

Modersmaalet.

- Klasse I:* Læsning i Pauss og Lassens læsebog, 1ste skoletrin, samt 80 sider af 2det skoletrin. Diktat 2 gange om ugen næsten hele skoleaaet. Gjennemgaaet ordklasserne, sætningsdelene og det vigtigste af bøningslæren efter Løkkes omrids. Analyse efter Platous eksempelsamling. Nogle digte udenadlærte.
- Klasse II:* Pauss og Lassens norske læsebog, 2det skoletrins første og anden afdeling. Formlæren efter

Løkkes lille grammatik. Øvelser i analyse, dels efter eksempelsamling, dels efter læsebogen. 1 ugentlig diktat; (omtrent 30 stykker af Haugens „Retskrivningsdiktater“) i slutningen af skoleaaret en række korte gjenfortællinger. 5 digte udenad.

Klasse III: Læsning i Paus og Lassens læsebog 1ste og 2den afdeling med tillæg; mundtlig gjenfortælling af de dertil mest egnede stykker. 5 digte udenad. Løkkes omrids, med undtagelse af ordstillingen, læst og repeteret. Analyse efter Platous eksempelsamling. Omtr. 5 sider af Aars's retskrivningsregler. Hver uge enten diktat eller gjengivelse af et kjendt stykke eller oversættelse fra tysk. Desuden oftere grammatiske øvelser skriftlig. Alle skilletegn indøvede.

Klasse IV: Læsning i Paus og Lassens læsebog II 2 og 3. og III 1. Nogle digte udenad. Løkkes lille grammatik repeteret. Analyse i læsebogen. Enkelte afsnit af Aars's retskrivningsregler. Diktat hver anden uge. Som hjemmearbejde skriftlig gjenfortælling eller udvidet fortælling og følgende stile: En øks. — Katten. — En kniv. — Skiens jernbanestation. — Skolens skitur (eller: En morsom dag). — Grannen. — Hesten. — Skiens skole. — En ildebrand. Desuden af og til skriftlige øvelser paa skolen.

Klasse V: Paus og Lassens læsebog, udvalg af 3die skoletrin. Udenad nogle digte. Nogle svenske stykker læste og gennemgaaede. Hofgaards lille grammatik fra § 19 og ud. Stadig øvelser i analyse efter læsebogen. Aars's retskrivningsregler fra § 6 til § 36, § 48 og § 49 samt § 55. I en særskilt time med de elever, som ikke læste fransk, skriftlige øvelser efter Tønnesens lærebog i norsk stil, 1ste og tildels 2det trin. Følgende stile efter givne dispositioner: 1. En udflugt i sommerferierne. 2. Beskrivelse af en velociped. 3. Beskrivelse af en øks. 4. En flom. 5. Birken. 6. Om saltet. 7.

Om stenkul. 8. Julaften. 9. Beskrivelse af en høg (skrevet paa skolen efter et udstoppet exemplar). 10. Skildring af et skirend. 11. Om sukkeret og dets anvendelse. 12. Vor skolebygning. 13. Kort fremstilling af Italiens historie fra Wiener-kongressen til den tysk-franske krig 1870. 14. Norges naturlige beskaffenhed og de næringsveie, der fortrinsvis betinges af dem. 15. Paa fiskebryggen (skildring).

Klasse VI: Pauss og Lassens læsebog, 3die skoletrins 3die afdeling gennemgaaet i literaturhistorisk sammenhæng; deraf 18 stykker opgivne som examenspensum. De biografiske notitser lært udenad, supplerede med fyldigere meddelelser efter udførligere fremstillinger. En kort fremstilling af digtarterne, verslæren og det billedlige udtryk dikteret. Følgende opgaver skriftlig besvarede:

1. Naturens udseende paa en vakker høstdag.
2. En rytter og en fodgjænger samtaler om fordelene og manglerne ved deres reisemaade.
3. En sammentrængt fremstilling af de vigtigste begivenheder i Gunlaug Ormstunges saga.
4. Beskriv den gade, hvori du bor, og fortæl om færdselen og livet der.
5. Forklaring af en opgiven række fremmedord (skrevet paa skolen efter gennemgaaelse af afsnittet om fremmedordene i Aars's retskrivningsregler).
6. Geografisk sammenligning mellem Norge og Danmark.
7. Hvorledes fremkommer sne og is, og hvilken nytte har vi af dem?
8. Sammenligning mellem Olav Trygvason og Haakon den Gode.
9. En scene af vinterlivet i Norge.
10. Hvilken livsstilling ønsker du dig? Hvilken uddannelse maa du have for at opnaa den, og hvilke tanker gjør du dig om denne livsstillings fordele og mangler?
11. Geografisk sammenligning mellem Norge og Schweiz.
12. Norges indsøer.
13. Hvilket udbytte har man i regelen

af udenlandsreiser? 14. Forklar betydningen af ordsproget „Det er ikke guld alt, som glimrer“ og paaavis ved eksempler dets rigtighed. 15. De ædle metaller og deres brug (tentamen).

Tysk.

Klasse II: Knudsens tyske elementærbog til 2det afsnit. Formlæren væsentlig efter læsebogen, suppleret med Løkkes lille grammatik. Skriftlige øvelser, dels paa vægtavlen, dels i stilebog.

Klasse III: Knudsens elementærbog for sammensatte verber og ud i Gespräche, hvoraf 8 sider læstes. Af de sammenhængende stykker omkring 20 sider. Jevnlig øvelser i retroversion enten mundtlig eller paa vægtavlen. En time ugentlig anvendt til skriftligt arbejde, enten indøvelse af bøjningsmønstre eller retroversion af eksempler og sammenhængende stykker. I Løkkes lille grammatik fra substantiverne deklinationer og ud de sterke verber.

Klasse IV: I Knudsens elementærbog læst 8 sider af de sammenhængende stykker. I Pauss og Lassens læsebog omtr. 28 sider, hvoraf dog ikke alt fordredes til examen. Stadig øvelser i retroversion. I Knudsens tyske stiløvelser skrevet i en time paa skolen efter forberedelse fra begyndelsen det allermeste indtil pag. 33 om konjunktiv. De ved hvert stykke staaende regler og eksempler er lærte. I slutningen af skoleaaret skrevet nogle lettere sammenhængende stile. I Løkkes lille grammatik læst og repeteret fra verberne § 60 til om adjektiverne og pronominerne § 121.

Klasse V: Udvalgte stykker af Pauss og Lassens tyske læsebog, nyere udgave (Auerbachs „Die Kriegspfeife“ læst efter den ældre udgave). Formlæren efter Løkkes lille grammatik. Stil en gang ugentlig, afvekslende hjemme og paa skolen. efter Norbys stileøvelser (40 sider). En ugentlig separattime med

engelsklinjen er benyttet dels til repetitionsstille, dels til extemporallæsning i læsebogen.

Klasse VI: Læst 27½ side af Pauss og Lassens læsebog samt 40 sider af Roseggers „Lex von Gutenhag“, — tildels ex tempore. Lært syntaxen efter Løkkes lille grammatik og repeteret hele bogen. Lært de vigtigste stilistiske vink samt et udvalg af afsnittene om præpositioner og synonymmer i Knudsens stileøvelser.

En ugentlig stil efter Knudsens og Hofgaards opgavesamlinger. Engelskpartiets særtime har navnlig været anvendt til extemporalstile.

Latin.

Klasse IV: Johansens latinske læsebog helt ud (undtagen no. 18 og 19 af 2det afsnit). Formlæren først efter læsebogen, dernæst fuldstændigere efter Schreiners latinske grammatik. Skriftlige øvelser i at oversætte de norske eksempler i læsebogen.

Klasse V: Læst og repeteret efter Voss's „Udvalg af latinske klassikere“ af Cornel: Miltiades, Themistocles, Epaminondas; af Phædrus fablerne 1—13, 15—19, 23—30, 35—36 incl. Af Schreiners grammatik læst og repeteret det vigtigste af formlæren. I regelen 2 stille hver uge, afvexlende hjemme og extemporalstil.

Klasse VI: Læst Cæsars galliske krig, 1ste bog og Ciceros 1ste katilinariske tale samt repeteret det hele pensum. Læst og repeteret hovedpunkterne af syntax efter Schreiners mindre grammatik, repeteret formlæren efter den større udgave.

Hver uge en hjemmestil og en extemporalstil, dels efter Johansens, dels efter Hofgaards stileøvelser.

Engelsk.

Klasse IV: Af Brekkes lærebog i engelsk for begyndere de 60 første sider. Samtaleøvelserne lærte udenad og

skrevne paa vægtavlen. Mundtlig gjengivelse og diktat af de sammenhængende læsestykker. Formlæren efter samme bog. Af de norske øvelsesstykker er i andet halvaar skrevet paa skolen efter gennemgaaelse st. 1—20. Det skrevne er — efter ny gennemgaaelse — lært udenad.

Klasse V: Af Brekkes lærebog i engelsk 40 sider og af samme forf.s læsebog for middelskolen 19 sider, tilsammen 59. Mundtlige gjengivelser og øvelser knyttede til det læste. Af Løkkes kortfattede grammatik (Westerns udgave) læst og repeteret fra tredje del (Om ordføiningen) til sætningslæren. De tilsvarende stykker af Knudsens stileøvelser mundtlig og lektievis gennemgaaede. Diktat. En skolestil og i 2det halvaar en hjemmestil ugentlig dels efter øvelserne i Brekkes lærebog, dels efter de sammenhængende stykker i Knudsens stileøvelser. Stilene er efter gennemgaaelsen lærte udenad.

Klasse VI: I Brekkes læsebog for middelskolen, 2den udgave, lært lektievis omtr. 100 sider, foruden adskilligt ex tempore af „The Settlers“. Af Løkkes lille grammatik ved Western læst syntaxen, derefter repeteret hele bogen. Præpositionerne efter Knudsens og Løkkes stileøvelser. Hver uge en hjemmestil og en skolestil dels efter denne, dels efter Brekkes opgaver.

Fransk.

Klasse V: Af Knudsens og Wallem's læsebog I: læseøvelser og st. 1—17. Den hertil svarende del af formlæren i sine væsentligste hovedtræk efter Knudsens grammatik. Retroversion med opskrivning paa vægtavlen og diktat.

Klasse VI: Af Knudsens og Wallem's læsebog I: st. 15 og fra st. 17 til og med st. 29 med forbigaelse af nogle af fablerne; repeteret det hele pensum, 45 sider. Formlæren repeteret efter Knudsens gram-

matik med noget fuldstændigere gennemgaaelse end i kl. V. Af de uregelmæssige verber kun medtaget de i læsestoffet forekommende. Nogle af de vigtigste syntaktiske eiendommeligheder paa pegede.

Historie.

Klasse I: Af Winthers forberedende historie (2den udg.) til s. 96 (Den store nordiske krig) med forbigaaelse af stykkerne 19—23, 28, 29, 31, 36, 40.

Klasse II: Af Winthers forberedende historie stykkerne 38, 39, 41, 42, 44. Derpaa af Nissens verdenshistorie til s. 79 (krigen i Spanien).

Klasse III: Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra „Graccherne“ (s. 79) til „Schweizernes frihedskamp“ (s. 171) med forbigaaelse af de stykker, som særlig omhandler Nordens historie. S. Petersens historie fra begyndelsen til s. 53 („Sverige 1050—1319“).

Klasse IV: Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra „Schweizernes frihedskamp“ (s. 171) til „Den spanske arvefølgekrig“ (s. 267) med forbigaaelse af de stykker, som særlig omhandler Nordens historie. S. Petersens Nordens historie ved G. Storm fra s. 53 („Sverige 1050—1319“) til „Enevoldsmagtens indførelse i Danmark og Norge“ (s. 113).

Klasse V: Nissens verdenshistorie læst og repeteret fra „Voltaire og Rousseau“ (s. 300) ud bogen, med forbigaaelse af de stykker, der særlig omhandler Nordens historie. S. Petersens Nordens historie ved G. Storm fra „Freden til Verelæ“ bogen ud.

Klasse IV: Repeteret Nissens verdenshistorie og S. Petersens Nordens historie ved G. Storm.

Geografi.

Klasse I: Brochs geografi for almueskolen læst og repeteret.

Klasse II: Norge repeteret efter Brochs geografi for almue-

skolen. Horns lærebog for middelskolen til s. 36 („Sahara“).

Klasse III: Horns lærebog fra s. 36—79 (Nillandene—Grækenland).

Klasse IV: Geelmuydens geografi ved Arstal fra s. 133—192 (Østerrige—Sverige). Øvelse i karttegning.

Klasse V: Af Geelmuydens geografi ved Arstal den skandinaviske halvø og enkelte partier af den fysiske geografi.

Klasse VI: Af Geelmuydens geografi ved Arstal repeteret det hele middelskolepensum. Norge og andre vanskelige partier to gange.

Naturkundskab.

Klasse II: Efter Sørensens lærebog: „Kort oversigt over menneskets legemsbygning“, „Pattedyr“ og „Fugle“.

Klasse III: Efter Sørensens lærebog: „Krybdyr, Padder, Fiske, Leddyr, Bløddyr“.

Klasse IV: Efter Sørensens lærebog botanik med stadig henvisning til levende planter efter aarstiden.

Klasse V: Repetition af Sørensens lærebog i naturhistorie. De almindeligste vildtvoksende planter foreviste, saalænge aarstiden tillod det.

Læst hele Henrichsens fysik med forbigaaelse af afsnittet „ligevegt og bevægelse“. Repeteret det læste med undtagelse af afsnittet „elektrisk strøm“. De fleste af de i bogen anførte forsøg er blevne udførte for eleverne.

Klasse VI: Efter Henrichsens fysik læst afsnittet „ligevegt og bevægelse“ samt repeteret hele lærebogen; forsøgene gjentagne, saavidt tiden har tilladt.

Af Sørensens lærebog i botanik er læst „plantens indre bygning“ samt repeteret det hele pensum; en del plantebestemmelser.

Sørensens dyreriget repeteret.

De vigtigste sten- og bergarter gennemgaaet med grundtræk af geologien.

Mathematik.

Klasse I: De 4 regningsarter i ubenævnte tal. Den lille multiplikationstabel.

Klasse II: De 4 regningsarter i almindelig brøk og decimalbrøk.

Klasse III: Almindelig brøk og decimalbrøk efter Ole Johannesens regnebog 2det hefte. De viderekomne enkelt reguladetri.

Klasse IV: Bonnevis arithmetik (Eliassens udgave) 1ste bog. Bonnevis geometri (Eliassens udgave) 1ste bog. Getz's konstruktionsbog 1ste hefte. Efter Ole Johannesens regnebog 3die hefte enkelt reguladetri, procentregning, samt lettere opgaver i delings- og blandingsregning.

Klasse V: Bonnevis arithmetik repeteret fra begyndelsen til brøk samt læst nyt og repeteret videre til logaritm. Under læsningen er regnet talrige eksempler paa regningsarterne. Ligninger og opgaver at sætte i ligning med 1 og 2 ubekjendte.

Bonnevis geometri læst fra 2den bog (cirkelen) til 5te bog, repeteret til § 180 (slutningen af 3die bog). Beregningsopgaver og konstruktionsopgaver efter Getz's konstruktionsbøger. I praktisk regning efter Johannesens regnebog 3die hefte repeteret enkelt reguladetri og yderligere gennemgaaet sammensat reguladetri, proportioner, procent- og renteregning samt rabat.

Opgaverne løste dels hjemme, dels paa skolen.

Klasse VI: Bonnevis geometri læst fra § 181 bogen ud og repeteret det hele pensum. Konstruktion efter Getz's konstruktionsbog 3die hefte samt talrige andre konstruktionsopgaver hjemme og paa skolen tilligemed geometriske beregningsopgaver.

Efter Bonnevis arithmetik læst og indøvet logaritm. og repeteret det hele pensum med tal-

rige regneexempler paa de forskjellige dele af arithmetiken.

Praktisk regning efter Johannesens regnebog 3die og 4de hefte. Repeteret reguladetri, rentesregning og rabat samt gjennemgaaet og repeteret disconto-, delings-, selskabs- og blandingsregning, kjederegelen og kubikregning med talrige opgaver hjemme og paa skolen.

Skrivning.

Klasse I: Moes skrivebog, 1ste, 2det og tildels 3die hefte.

Klasse II: Moes skrivebog, 3die, 4de og tildels 5te hefte. Skrivning efter lærerens afskrift paa vægtavle og to gange maanedlig skrivning efter diktat.

Klasse III: Moes skrivebog, 4de—6te hefte; 2—3 diktater maanedlig. De sidste timer anvendte til gotisk skrift.

Klasse IV, V og VI: I IV og V er der givet 2 maanedlige karakterer, dels for et af læreren i norsk dikteret stykke som prøve paa skjønsskrift, dels for klassens skriftlige hjemmearbeider. I VI er skrivekarakteren kun given for klassens skriftlige hjemmearbeider, 1 gang maanedlig.

Tegning.

Klasse II: Den rette linje i forskjellige stillinger. Gjennemgaaet de retlinjede geometriske grundformer med forskjellige deri indskrevne mønstre.

Klasse III: Polygoner og cirkler med indlagte mønstre som rosetter, lettere stiliserede blomster og blade efter lærerens optegning paa tavlen samt efter Harald Petersens plancher. Tusch og tildels farver benyttede.

Klasse IV: Efter Plancher af Herdtle, Harald Petersen og efter motiver af Weishaupt m. fl. Ornamenterne optegnede eller gjennemgaaede paa tavlen af læreren. Lidt om farver og de forskjellige stilarter. Opga-

verne forskjellige efter elevernes forskjellige standpunkt.

Klasse V: Retlinjede og krumlinjede ornamenter efter Weisshaupt Elementær-Freihand-Zeichnen III og Fellner und Steigl Schule des Freihandzeichnens. Optrækning med tusch og overlægning med kaffefarve.

Klasse VI: Fortsættelse fra klasse V. En time ugentlig projektionstegning efter Petersens lærebog.

Latingymnasiet.

Religion.

Klasse 1: Nissens kirkehistorie til „Schweizerreformationen“.

Klasse 2: Nissens kirkehistorie fra „Reformationen“ bogen ud. Mathæi evangelium i grundsproget cap. 1—10 incl.

Klasse 3: Nissens kirkehistorie og Mathæi evangelium i grundsproget. Gjennemgaaet med eleverne den norsk-lutherske kirkes bekjendelsesskrifter i norsk oversættelse af C. P. Caspari og Gisle Johnson (med undtagelse af den sidste del, Luthers katekismus); den augsburgske konfession, navnlig den første del, noget udførligere gennemgaaet.

Modersmaalet.

Klasse 1: Gjennemgaaet følgende udvalg af norsk og dansk litteratur: „Thor af Havsgaard“ og „Elverhøi“; Holberg: „Erasmus Montanus“; Welhaven: Udvalgte stykker af „Norges dæmring“, „Ludvig Holberg“; Wergeland: „Hilsen til England“; Goldschmidt: „Slaget ved Marengo“; Chr. Winther: „Ringens indskrift“. De fleste af landsmaalsprøverne i Pauss og Lassens læsebog IV, 2.

Læst og repeteret Ross: „Troper og figurer“ samt Broch & Seips større litteraturhistorie til Holberg.

Skrevet følgende 16 stile: 1. Papirets tilvirkning og benyttelse. 2. Sømandslivets fortrin og mangler. 3. Udsigt over Perserkrigene. 4. Et turisthotel i en norsk fjeldbygd. 5. Havedyrkningens betydning for kulturlivet. 6. Alexander d. stores personlighed og verdenshistoriske betydning. 7. Sammenligning mellem Norges og Sveriges naturforhold og næringsveie. 8. Bedøm ordsproget „Lykken hjælper den kjække“ og bedøm det ved eksempler af historien. 9. Hvorfor er geografien en saa vigtig og interessant videnskab? 10. Hvilken livsstilling tiltaler dig mest? 11. Hvilke forhold og egenskaber lettede romerne erhvervelsen af verdensherredømmet? 12. En udhavn paa den norske sydkyst. 13. Hvorfor holder man det for saa vigtigt, at ungdommen oplæres i haandgjerning? 14. Hvorfor er det lykkeligere at give end at modtage? 15. Karakterer og begivenheder i „Ringens indskrift“ af Chr. Winther. 16. En emigrants stemning og tanker ved afreisen fra fædrelandet.

Klasse 2: Af Eriksens literaturhistorie læst og repeteret fra Holberg til den nyere norske literatur. Af Pauss og Lassens læsebog IV er gennemgaaet Holbergs Erasmus Montanus, Wessels Kjærlighed uden strømper og Shakespeares Macbeth. Følgende skriftlige opgaver er besvarede: 1. Ærgjerrighed og dens følger. 2. De gavnlige følger af Amerikas opdagelse. 3. Om dadlelyst, dens aarsager og følger. 4. Penge er en god tjener, men en slet herre. 5. Erasmus Montanus. 6. De offentlige leges indflydelse paa det græske folks udvikling. 7. Enhver er sin egen lykkes smed. 8. Hvorfor udvandrer europæere til Amerika? 9. Munkevæsenets betydning i middelalderen. 10. Spar-sommelighed og dens rette grænser. 11. Hovedpersonerne i Shakespeares Macbeth. 12. Hvori

er paastaaelighed begrundet, og hvortil kan denne feil føre (examen). 13. Ludvig Holberg som menneske og forfatter (examen).

Klasse 3: Af Eriksens literaturhistorie er læst afsnittet om den nyere norske literatur; derefter er bogen repeteret. Digtarterne efter Norby, og troper og figurer efter Ross. Af Lassens poetiske læsebog og Pauss og Lassens læsebog IV gennemgaaet følgende digte: C. Frimann: Den norske fisker, Bindeviser; Ewald: Klagesang over Fredrik V, Liden Gunver, Rungsteds lyksaligheder; Baggesen: Agnete, Knud Vidfadmes hjemve; Oehlenschläger: Guldhornene, Morgenvandring, Hjemve, Eremitens sang; Hakon jarls død; Wergeland: Til en gran, Kongens ankomst, Karl Johans død, Drømmesyn, Hardanger; Welhaven: Glaukos, Ludvig Holberg, Lekkende toner. — Ibsen: De unges forbund.

Følgende skriftlige opgaver: 1. Hvilken indflydelse har et lands natur paa dets beboere? 2. Ludvig XIV. 3. Hvorfor bliver store mænds for tjenester saa ofte først paaskjønnede efter deres død? 4. Hvilke hensyn bør bevæge os til at vaage over vor legemlige sundhed? 5. Hvorpaa pleier vore gode planer og forsætter ofte strande? 6. Sagfører Stensgaard. 7. Hvilke omstændigheder begunstigede dannelsen af et romersk verdensrige? 8. Hvilke omstændigheder har gjort nordmændene til et væsentlig søfarende folk? 9. Videbegjærlighed og nysgjerrighed. 10. Hvilken indflydelse kan saavel overdreven ros som overdreven dadel øve paa den unges udvikling? 11. Elvenes betydning for kulturens udvikling. 12. Hvad befordrede kristendommens udbredelse i de første aarhundreder?

Oldnorsk.

Klasse 1: Af Nygaards „Udvalg af den norrøne literatur“ læst og repeteret „Thors færd til Utgardeloke“. Af

sammes grammatik schemaerne for substantivernes deklination og verbernes konjugation.

Klasse 2: Læst og repeteret 49 sider af Nygaards udvalg og det væsentligste af Nygaards formlære. Hovedpunkter af syntaxen forklarede mundtlig og ved henvisninger.

Klasse 3: Af Nygaards „Udvalg“ gennemgaaet et artiumspensum paa 75 sider (deriblandt følgende digte: Gudruns klage, Hjalmars død, Slaget i Havsfjord og Eriksmaal). Den literaturhistoriske indledning læst og repeteret. Formlæren repeteret efter Nygaards grammatik.

Latin.

Klasse 1: Læst og repeteret Sallusts Jugurtha cap. 5—60 incl., Livius XXII, cap. 9—22 incl., Ciceros 2den tale mod Catilina; Ovids Metamorphoses efter Voss og Richters udgave stykkerne „Deucalion“, „Phaeton“, „Pyramus og Thisbe“, „Daedalus“, „Pentheus og Bacchus“ tilsammen 1108 vers.

Dorphs mytologi. Af Schreiners gram. repeteret vigtige dele af formlæren, samt læst og repeteret det væsentligste af syntaxen.

I den største del af aaret 2 ugentlige latinske stile, 1 paa skolen og 1 hjemme.

Klasse 2: Læst og repeteret Sallusts Jugurtha cap. 5—60 incl.; Livius XXII, cap. 9—22 incl. og XXIII, fra cap. 11 ud; Vergils Æneide 2den bog; Horats' oder, et udvalg af de 3 første bøger, noget over 500 vers. Repeteret dele af grammatikken. Læst Thomsens „Romerske stats- og privatliv“ fra begyndelsen til „Retsvæsenet“. Læst kursorisk Sallusts Jugurtha fra cap. 61 ud med forbigaaelse af nogle kapitler. Hver uge to skriftlige oversættelser fra latin, 1 hjemme og 1 paa skolen (efter Schmidts samling).

Klasse 3: Læst og repeteret Livius XXII fra cap. 51 ud og XXIII, cap. 11—40; Horats' oder et udvalg af de 3 første bøger, noget over 500 vers; Horats satirer I, 5 og 9 samt II, 8, tils. 277 vers; af Weisses udvalg af Tacitus stykket „Galba“, Ciceros tale pro Roscio Amerino cap. 1—5 incl. Næsten det hele artiumspensum repeteret.

Kursorisk læst en større del af Ciceros tale pro Roscio Amerino, samt stykker af forskellige forfattere. Literaturhistoriske oplysninger læste efter det i Weisses antiquiteter optagne omrids af den romerske literaturhistorie. Mesteparten af Thomsens „Romerske stats- og privatliv“ repeteret. Hver uge 1 skriftlig oversættelse fra latin hjemme og 1 paa skolen (væsentlig efter Gjør og Johansens samling).

Græsk.

Klasse 1: Af Schou-Bruuns græske grammatik er det vigtigste af formlæren læst og repeteret. Grøteruds læsebog gennemgaaet. Derefter læst og repeteret Xenofons Anabasis 2den bog og ca. 4 tekstsider af 3die bog.

Klasse 2: Læst og repeteret Homers Iliade bog I, VI, IX, XII med forbigaaelse af IX, vss. 430—620 og XII, vss. 175—181. — Herodot C. H. Bloms udvalg af 8de bog. — Af Schou-Bruuns grammatik repeteret formlæren og af syntaxen gennemgaaet kasuslæren.

Klasse 3: Homers Odyssè I 252—444, II og VII; Sofokles' Antigone; Platons Apologi. Det hele artiumspensum repeteret. Det vigtigste af antikviteter og literaturhistorie efter Christensens og Aars's lære-bøger.

Engelsk.

Klasse 2: Brækkes læsebog for folkeskolen læst og repeteret hele bogen; taleøvelserne gjengivne paa vægtavlens.

Af Sommerfeldts udvalg af nyeste engelske forfattere læst 49 sider, hvoraf de 34 fordredes til eksamen. Løkkes lille grammatik læst og repeteret fra begyndelsen til § 89.

Klasse 3: Af Sommerfeldts „Nyeste engelske forfattere i udvalg“ læst i 3 ug. timer 114 sider, hvoraf hvoraf noget extempore. Af Løkkes kortf. gram., Westerns udg., er syntaxen læst og repeteret, formlæren repet. Mundtlig øvelser.

Fransk.

Klasse 1: Af Knudsen og Wallems læsebøger I og II 61 sider, desuden af Olsvig Franskens e'er: L'enlèvement de la redoute. Læsestoffet er delvis repeteret og i sin helhed lagt op som pensum ved examen. Retroversionsøvelserne i Knudsens og Wallems læsebog I mundtlig og skriftlig gennemgaaede. Af prof. Storms Dialogues français et udvalg af de tre første afsnit. Af Knudsens grammatik til „Verbets tider“.

Klasse 2: Af Cohen og Kapers franske læsestykker, 2den afdel., læst og delvis repeteret 60 sider, desuden kursorisk 16 sider, dels af samme bog, dels af Schütz's Les grands faits de l'histoire de France IV. Af Knudsens gram. syntaxen fra „Verbets tider“. Enkelte dele af formlæren repet. Udvalgte stykker af Storms Dialogues (komparation, talord, personlige pron.)

Klasse 3: Af Knudsens og Wallems fr. læsebog II læst 102 sider, hvoraf endel kursorisk. Udvalgte stykker af Storms Dialogues (pronominerne). Knudsens gram. repeteret. Mundtlige øvelser knyttede navnlig til grammatikundervisningen.

Tysk.

Klasse 1: Læst Hopfens novellette: „Trudels Ball“, samt udvalgte digte af Schiller, Göthe og Heine.

Historie og Geografi.

- Klasse 1:* Læst og repet. oldtidens historie efter Thriges lærebog. Af Horns geografi for latinalgymnasiet gennemgaaet det vigtigste.
- Klasse 2:* Læst og repeteret Wallem og Schjøths Frankrigs historie til 1815, Siegw. Petersens Nordens historie (ved G. Storm) til 1523 og Horns geografi for latinalgymnasiet til de nordiske lande (exclus.).
- Klasse 3:* Læst Frankrigs historie efter 1815, S. Petersens Nordens historie fra 1448, samt de nordiske lande efter Horns geografi. Repeteret det hele artiumspensum.

Mathematik.

- Klasse 1:* O. J. Brochs arithmetik læst fra begyndelsen til decimalbrøk og repeteret til § 34.
Guldbergs trigonometri fra begyndelsen til § 41 læst og repeteret.
Talrige regneexemplar udført hjemme og paa skolen.
- Klasse 2:* O. J. Brochs arithmetik fra potenser det hele pensum ud med forbigaaelse af logarithmer. Guldbergs trigonometri fra § 45 bogen ud (undtagen grændseværdier). Det læste repeteret.
Talrige exemplar paa ligninger og trigonometriske opgaver regnet hjemme og paa skolen.
- Klasse 3:* Af O. J. Brochs arithmetik læst logarithmer. Af Guldbergs stereometri fra prismen (29) pensumet ud.
Af Guldbergs trigonometri læst „grændseværdier for de trigonometriske linier“. Det hele artiumspensum i matematik repeteret. Talrige regneexemplar er udført hjemme og paa skolen.

Sang.

En- og tostemmige sange efter Koppangs sangbøger. Sanglærens hovedpunkter gennemgaaede. Notelæsning samt Noteskrivning.

Gymnastik.

Øvelsestabellerne har for samtlige partier været opsatte efter Bjørnstads haandbog, Lings tabeller, oberstløjtnant Petersens tabeller for unge mænd, og L. Bentsens gymnastiktabeller.

1ste parti (Gymnasiet og VI) er foruden den fornødne repetition bleven øvet i mere sammensatte bevægelser efter Bjørnstad, Liedbecks 7de dagøvelse, Lings tab. 24 og Petersens tabeller for unge mænd.

Efter forberedende øvelser i sigtning, aftrækning og skydning med salongevær havde partiet skive-skydning paa Graatenmoens skydebane med 5—7 skarpe skud pr. mand. I bajonettefgtning er partiet, øvet i den sidste del af skoleaaret.

2det parti (V og IV): Foruden den fornødne repetition 6te og tildels 7de dagøvelse af Liedbeck, suppleret med passende bevægelser efter Bjørnstads haandbog, samt indøvet svømmebevægelser.

3die parti (III, II, I): De forberedende bevægelser efter Bjørnstad Liedbeck, 4de, tildels 5te dagøvelse og Ling tab. 27. Flere af de i Bjørnstads haandbog anførte lege har ved dette, saavel som ved 2det parti været medtagne.

Under de i juni afholdte „militære øvelser“ indøvedes stavsprang, „slaa hjul“, kolbøtter, længdesprang og flere lege. Heri deltog samtlige elever paa afgangsklasserne og smaaskolen nær. Skolen havde i februar en meget vellykket skitur til Stensaasen.

VII. Afgangsexamina.

Middelskolens afgangsexamen 1893.

Af klasse VI's 19 elever besluttede man, i henhold til kongl. resol. af 24de april 1892, paa grund af deres ringe

fremgang, der for et par elevers vedkommende væsentlig havde sin grund i længere sygdomsforfald, at negte 5 (2 af L., 3 af E.) at blive anmeldte til examen som skolens elever. Samtlige disse fik skolens tilladelse til fremdeles at nyde dens undervisning indtil lige før den skriftlige prøve. De fremstillede sig da som privatister og bestod alle examen, henholdsvis med karaktererne 2,96; 3,04; 2,71; 3,11; 3,04. Foruden disse var der anmeldt til examen 17 privatister (7 piger og 10 gutter), hvoraf 5 fra Skiens private pigeskole og 8 fra Holdens private middelskole. 1 af disse traadte tilbage under den skriftlige examen paa grund af sygdom; af de øvrige bestod 11 examen. 1 examinand tog tillægsprøve i latin og bestod samme.

De 14 elever, som skolen anmeldte i sit navn, bestod samtlige examen med følgende udfald:

Latinlinjen.

Hansen, Johan Arndt, elev af skolen i 6 aar (fra mkl. III)	Godt (2,65).
Hoell, Georg " - " - 8 .. (fra forbkl. 2)	Godt (2,81).
Kittilsen, Ingolf " - " - 8 .. (fra forbkl. 3)	Godt (2,58).
Koht, Ragnvald " - " - 7½,, (fra forbkl. 2)	Udm. godt (1,50).
Pedersen, Lars " - " - 6 .. (fra mkl. I)	Godt (2,69).
Øvrom, Haakon " - " - 6 .. (fra mkl. II)	Meget godt (2,07)

Engelsklinjen.

Bruun, Bjarne elev af skolen i 7 aar (fra mkl. I)	Meget godt (2,29)
Breien, Johan " - " - 2¾,, (fra mkl. IV)	Godt (2,71).
Gundersen, Hans " - " - 7 .. (fra forbkl. 3)	Meget godt (2,39)
Landmark, Conrad " - " - 2 .. (fra mkl. V)	Meget godt (2,20)
Landmark, Lars " - " - 2 .. (fra mkl. V)	Meget godt (1,83)
Lund, Sverre " - " - 8 .. (fra forbkl. 3)	Godt (2,79).
Theiste, Christian " - " - 1 .. (fra mkl. VI)	Udm. godt (1,46).
Lie, Trygve " - " - 8 .. (fra mkl. I)	Godt (2,89).

Examen artium 1893.

Elev af 3die gymnl. Frederik Rolsted deltog fra beg. af novbr. f. a., da han paa grund af svagelighed ikke taalte den sammenhængende skoletid, kun i enkelte fag i skolens undervisning, medens han forberedtes privat i de øvrige. Som følge heraf fandt skolen ikke at kunne anmelde ham i sit navn. Han anmeldtes da som privatist, idet han fortsatte paa skolen i de samme fag, som tidligere, indtil den skriftlige prøves begyndelse. Han bestod examen med karakteren Meget godt (2,42).

3die gymnl.s øvrige 6 elever, der alle anmeldtes af skolen, bestod examen med følgende udfald:

Navne	Optaget i skolen	Modersmaal skr.	Latinsk oversæt	Mathem. skr.	Religion	Modersmaalets litteratur og oldnorsk	Latin	Græsk	Fransk	Engelsk	Historie	Mathematik	Ordenstal	Antal fag	Hoved- karakter		
Holm, Einar.	Mkl. I 1884	3	2	3	1	1	1	1	1	2	3	„	1	1	20	12	Meget godt (1,67).
Krosby, Sigurd	Gymnkl. 2 1891	3	3	3	2	2	2	2	2	2	„	3	1	27	12	Meget godt (2,25).	
Larsen, Christofer Olivius .	Mkl. I 1882	4	3	3	2	3	2	2	2	3	„	2	2	30	12	Meget godt (2,50).	
Rafn, Kristian Konrad . . .	Gymnkl. 3 1892	3	3	1	1	2	1	1	1	2	2	„	1	1	19	12	Meget godt (1,58).
ω Stang, Johan L. Heyerdahl	Mkl. V 1887	2	3	4	1	2	1	2	1	2	1	„	2	2	23	12	Meget godt (1,92).
Wessel, Hjalmar	Gymnkl. 1 1890	4	3	4	2	3	2	2	2	3	2	„	3	3	33	12	Godt (2,75).

Ved den almindelige aarsexamen 1893 sløifede man i henhold til kirkedepts. skrivelse af 7de april 1886 examen i 2 fag i kl. V, 2 fag i kl. IV og 1 fag i kl. III. I disse fag fik eleverne istedetfor en examenskarakter en middelkarakter, ud-dragen af de daglige karakterer i det sidste fjerdingaar før examen.

VIII. Bibliothekets og samlingernes tilvæxt i 1892—93.

(De med G. betegnede værker er gaver).

A. Bibliotheket.

Norsk lovtidende: a. 1ste afdel. for 1892 nr. 19—43, do. for 1893 nr. 1—26. — b. 2den afdel. for 1892, h. 1—4; do. for 1893 h. 1 — c. Overenskomster med fremmede stater 1892 nr. 1—9. G.

Universitets- og skoleannaler 7de aarg. (1892) nr. 15—24, samt 8de aarg. (1893) nr. 1—10.

Arkiv for mathem. og naturvidenskab XV, h. 2,3,4. G.

Magasin for naturvidensk. XXXIII, h. 1—3. G.

Norsk histor. tidsskrift, 3die række II, 4.

Svensk histor. tidsskrift 12te aargang h. 3 og 4, samt 13de aarg. h. 1 og 2.

Dansk histor. tidsskrift, 6te række III, 3 og IV, 1.

Vor ungdom, tidsskrift for opdragelse o. s. v. for 1892, h. 4—6 og for 1893, h. 1 og 2.

Norsk forfatterlexikon, h. 32—35 incl.

Dansk biograf. lexikon, h. 42—52 incl.

Granzow, Geograf. lexikon h. 27—32 incl.

Nyt tidsskrift for mathem., afd. A., for 1892, h. 4—8 og do. for 1893 h. 1 og 2.

Undsæt, Fra Akershus til Akropolis h. 11 og 12.

Fritzner, Ordbog over det gamle norske sprog, h. 21 og 22.

Dessau, Stenografien bør blive fælleseie for alle dannede. G.

Thrige, Grundlæggelsen af de nordamerik. fristater.

Collett, Fugleliv i det arktiske Norge.

Brynildsen, Materialier til engelske stile, 3die samling. G.

Hougen, Retskrivningsdiktater.

Do. Retskrivningsregler og ordlister.

Paus og Lassen, Tyske læsestykker for de øverste middel-skoleklasser, 2det opl. G.

Aarsberetninger for 1892 fra 34 norske skoler. G.

Nordahl Rolfsen, Læsebog for folkeskolen, 1ste del. G.

Arkiv for nordisk filologi, 8de bind. G.

Kofod, Glossar til Paus og Lassens tyske læsestykker. G.

Mindeblad om H. Joh. Dyrings forretnings 50 Aars jubilæum, Porsgrund 1892. G.

Lübke, Kunsthistorie, 2den udg., Kjøbenhavn 1881.

Brynildsen, Norsk-engelsk ordbog h. 12--16. G.

Centerwall, Romersk fornkunskap I. Stockholm 1891.

Utne, Sundhedslærens grundtræk, 2det opl. Drammen 1892. G.

Neumayr, Erdgeschichte. 2 Bände. Wien und Leipzig 1892.

Landstad, Sange og digte. Christiania 1879.

Jørgen Moe, Samlede skrifter. 2 bind. Christiania 1877.

A. Munch, Samlede skrifter. 5 bind. Kjøbenhavn 1887—90.

Thrige, Det nye tyske riges historie.

Welhaven, Samlede skrifter, 3die, 4de og 5te bind.

Voltaire, Charles XII. Schulausgabe von de Saules. G.

Erichsen, Norske læsestykker for middelskolens øverste klas-ser. G.

Christiansands kathedralskoles bibliotheks tilvæxt 1891—92. G.

Louis de Geer, Minnen. 2 dele. Stockholm 1892.

Statist. aarbog for Norge, 12te aarg. G.

Norges statskalender for 1893.

Do. do. for 1888. G.

„Bratsberg amtstidende“ for 1892. G.

„Fremskridt“ for 1892. G.

Dombog for 1578 ved Thomle, h. 1. Christiania 1892. G.

Varming, Det jydsk folkesprog. Kjøbenhavn 1862.

Dr. Horn, 1 dagens strid. Christiania 1892.

Cl. Pavels's dagbøger for 1817—22, udg. af Dr. L. Daae, I.

- Dr. Y. Nielsen, Grev Herman Wedel-Jarlsberg, h. 5.
 Johansen, Latinsk læsebog for 4de middelklasse.
 Aarsberetning for 1891 fra foreningen for norske fortidsmindes
 bevaring. G.
 N. Nicolaysen, Ruinerne paa Selje. G.
 Meyers Konversationslexikon, 19de bind.
 Jonas Hanssen, Prolog ved forestillingen i Skien til fordel for
 de nødlidende i Nordland 12te og 13de mars 1893. G.
 Secher, Græsk-romersk kunsthistorie til skolebrug. Kjøben-
 havn 1888. G.
 James Lund, Engelsk ordsamling, 3die udg. G.
 J. Jørgensen, Pædagogikens historie. Kjøbenhavn 1848. G.
 Videnskabsselskabets forhandlinger i Christiania i 1892. G.
 Thrige, Den sidste franske republiks historie.
 Do., Det britiske verdensriges dannelse.
 Dr. F. Buhl, Det israelitiske folks historie. Kjøbenhavn 1893.
 Hoffstad: Norsk flora; 2den udg. G.
 Melander, Efter skilsmissen. Overs. af O. Tybring. Christi-
 ania. 1893.
 Lassen, Tysk læsebog for begyndere, 4de udg. G.
 Sophus Bugge, Norges indskrifter med de ældre runer, h. 2. G.
 Ivar Aasen, Norsk ordbog. Christiania 1873,
 K. Knudsen. Mærkværdigt målnyt. G.
 Universitetets forelæsningskatalog for 1ste semester 1893. G.
 Dr. Bang, Dokumenter vedrørende den lutherske katekismes
 historie i Norden. I. Univ. progr. G.
 Kjerulf, Beskrivelse af en række norske bjergarter. Univ.
 progr. G.
 Norby, Lettere tyske stilopgaver, 2det oplag.
 Bulletin météorologique du nord 1892. G.
 Jahrbuch des norweg. meteorolog. Instituts für 1893.
 W. Olsvig, Yes and No, staaende vendinger i engelsk daglig-
 tale. Christiania 1893.

B. Naturvidenskabelige samlinger.

- Aneroidbarometer.
 Skioptikonspeil.

Farvede glasplader til skioptikon.
 Trevelyans instrument.
 Chromsyrebatteri med 2 elementer.
 Vertikalgalvanometer.
 Friktionsapparat til varmeudvikling ved gnidning.
 Reflektionsapparat.

C. Andre læremidler.

2 eksemplarer af Bonnevis arithmetik ved Eliassen og 2 af
 sammes geometri ved samme.
 Geelmuydens lommeetlas over Norge 1892.
 Multum in parvo, atlas of the world.
 Af de af den geogr. opmaaling udgivne rektangelkarter over
 Norge: 43 A (Røros), 57 A (Fløiningsfjeld), 30 B (Byg-
 din), 42 B (Kvikne), 6 B (Jæderen), 9 A (Kragerø), Æ 5
 (Neiden).
 Bjørnstad; Gymnastiktabeller for den norske almueskole, 2det
 oplag.
 Fiedler, Anatomiske vægtavler, 4 plancher.
 Til Nordcap, 10 akvareller af V. Peters.
 Facitbog til Johansens regnebog, 1ste hefte.
 Angell, Tegnebog for folkeskolen.

IX. Skole- og indskrivningspenge. Skolebeneficier.

Skolepengene er for tiden:

Middelskoleklasse I	. . .	kr. 40	aarlig.
—	II . . .	- 48	—
—	III . . .	- 64	—
—	IV, V og VI	- 96	—
• Gymnasiet	- 144	—

Der tilstaaes brødre moderation saaledes, at af disse betaler den øverste i skolen fuldt ud, den 2den $\frac{3}{4}$, den 3die $\frac{1}{2}$, den 4de og følgende intet.

Indskrivningspengene er 2 kr.

I smaaskolen er skolepengene 32 kr. aarlig, uden moderation for brødre og uden indskrivningspenge.

Hel friplads har for 1892—93 været tilstaaet 8 elever, nemlig 1 i gymnl. 3, 2 i kl. VI, 1 i kl. V, 3 i kl. IV, 1 i kl. II; halv friplads 3 elever, nemlig 2 i gymnl. 1, 1 i kl. II. Det samlede beløb, der medgik til fripladse, androg til kr. 936.

Foruden de statutmæssige 3 portioner af kong Carl Johans legat (2 portioner paa kr. 120, uddelte til en elev i gymnl. 3 og en i gymnl. 1, samt 1 portion paa kr. 80 til en elev af gymnl. 1) saa man sig istand til at uddele endnu en portion paa kr. 80, der tildeltes en elev af kl. IV L.

Skiens sparebank ydede ogsaa i 1892—93 til understøttelse af trængende elever af middelskolen kr. 400. Af disse blev skolepenge helt eller delvis betalte for 9 elever (1 i kl. IV, 2 i kl. III, 3 i kl. II, 3 i kl. I).

Skolens kasserer er for tiden adjunkt Nielsen.

X 'Almindelige bemærkninger.

Sundhedstilstanden har i det hele været tilfredsstillende. Dog var i februar maaned mange af eleverne sygmeldte, navnlig paa grund af forkjølelse; i en enkelt klasse (VI) var i omtrent en uge over halvparten af klassens elever fraværende paa grund af sygdom. Sygdomsforfaldene var imidlertid i de fleste tilfælde af kort varighed.

Skolens halvhundredeaars legat har d. a. været tilstaaet adjunkt Blix.

Discipelbibliotheket tæller nu 211 bind. I aarets løb er flere udslidte eksemplarer af meget læste bøger erstattede med nye. Bibliotheket har været meget benyttet. Udlaan, der har

været besørget af rektor med velvillig bistand af klasselærer Jensen, har i regelen fundet sted en gang i ugen. Bibliotheket havde ved skoleaarets udgang en beholdning af kr. 1.75, hvortil kommer et bidrag af 30 kr., som Skiens samlag for brændevinshandel for indeværende aar har tilstaaet skolen.

XI. Skolens regnskab for 1892—93.

I. Udgifter.

Regnskabsføreren fra f. a.	kr.	741.12
1. Lønninger:		
a. Kgl. ansatte lærere	kr.	20725.00
b. Klasselærere	-	4900.00
c. Timelærere og vikarer	-	2269.45
d. Andre lønninger	-	1059.79
		<hr/>
		28954.24
2. Alders- og lønstillæg	-	7986.67
3. a. Bibliotheket	kr.	258.42
b. Samlingerne	-	119.30
c. Andre læremidler	-	67.95
		<hr/>
		445.67
4. a. Fripladse	kr.	936.00
b. Carl Johans legat	-	400.00
		<hr/>
		1336.00
5. Lys og brænde	-	1312.75
6. Trykningsomkostninger m. m.	-	302.99
7. Forskjellige udgifter	-	515.48
8. Beholdning (restancer).	-	732.50
		<hr/>
	Tillsammen kr.	42327.42

II. Indtægter.

1. Beholdning fra f. a.	kr. 580.00
2. Skole- og indskrivningspenge	- 8884.50
3. Bidrag af kommunen	- 3200.00
4. Andre indtægter	- 482.78
5. Tilskud af statskassen	- 28500.00
6. Balance	- 680.14

Tilsammen kr. 42327.42

Skien den 11te september 1893.

G. Hartmann.
